

Виходить у Львові
що дня (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-ї
годині по полуночі.

Редакція |
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи
авертаються ся лише на
окреме жадане і за вло-
женням оплати поштової.

Рекламації
ввезені пакети вільні від
плати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

З Ради державної.

Пос. Сільва-Тарука промавляв іменем консервативної шляхти і застеріг ся проти закиду, мов би ся партія інтригувала проти реформи виборчої. Бесідник заявив, що та шляхта не годить ся на зміст внесення Шиннерера, однак буде голосувати за цильностю, щоби тим зазначити в зasadі, що реформа виборча мусить переводити ся рівночасно з реєстрацією конституції.

На тім перервано дискусію а внесене пос. ір. Штернберга, щоби вести дискусію даліше, відкинуто 166 голосами против 96. Опісля відбувся вибір комісії для комісії виборчої.

На засіданні дні 28 с. м. предложили пос. Герольд (Чех) і товариші цильне внесене в справі ревізії конституції, в котрім сказано, що в виду подій на Угорщині і зі взгляду на сподівані внаслідок реформи виборчої далеко сягаючі зміни в житті публичному, внескодавці жадають вибору комісії з 48 членів, котра би виготовила і предложила палаті внесення в справі ревізії конституційних законів з 1867 р., іменно же в думі історичних прав і фактичних потреб королівств і країв під взглядом законодайним і адміністративним. —

Пос. Романчук поставив внесене о утворенні трибуналу виборчого.

З порядку дневного приступила палата до дальшої дискусії над цильностю внесень о відокремлені Галичини.

Насамперед промавляв пос. Крамарж (Чех) і зазначив, що внесення в цій справі не суть вітчим іншим як лише демонстрацією або замахом на реформу виборчу. Вчерашина бесіда пос. Сільва-Тарука є під тим взглядом вельми інтересною, бо він признав, що внесення стремлять до чогось страшного, т. е. до розділу держави. Та й дійстно они суть першим кроком до здійснення всенімецьких планів. Мимо того партії, що уважають ся цілорами держави, будуть голосувати за внесенням Шиннерера, щоби лиши тата справа дісталася до комісії. Але справі тій піччо не може, бо в комісії анті більша поспільність, ані Поляки не будуть могли голосувати за тим внесенем. Коли Поляки в 1868 р. домагалися відокремлення Галичини, то тоді того жадання творило вібі “шандан” до наших правнодержавних жадань. (Посли Нахер і Шальк перебивають бессідникови). Я хочу лише еконстатувати, що резолюція з 1868 р. поставлена була в хвили, коли взагалі не уважано конституції, установленої законами з 1867 р. для Долготавиці, за діло сківчене.

(Пос. Шальк: Отже ви уважаєте конституцію з 1867 р. за справу вже задовіжену).

Пос. Крамарж: Признаю ся щиро, що ві. Як однакож нині річи стоять, рішучо не можна для Поляків голосувати за подібним відокремленем Галичини. Явною цілю внескодавців є перевести німецьку політику: видати інших Славян на поталу піменецькій більшості. (Пос. Шальк протестує против тогож). Я переконаний — говорив пос. Крамарж даліше — що нікому з Поляків не прийде то на гадку, а вже найменше в теперішній хвили, коли будучість польського народу має рішати ся поза границями держави, щоби тут в Австро-Угорські зробили щось, що ім би Славяни мусили завсідди признавати за зраду славянської справи.

Також із взгляду економічних відокремлені Галичини є неможливе і випшло би на школу краю. Варочім німецькі промисловці, котрі зробили сумі досвіди на Угорщині, не були би також вельми урадувані відокремленем Галичини.

Коли сказано, що причиною до поставлення тих цильних внесень була брошуря бесідника, то пос. Крамарж констатує, що подані в часописах відмінки з цієї брошурі не віддають вірно її змісту. Бесідник обговорював

Ледами і ночами.

(З англійського — Макея Намбертона).

(Дальше).

— Пані — перебив їй Стефанович остро — до вашої вини нема сумніву. Вірте мені, пе поможе вам нічо, що пробуєте нас увести в блуд. Ми знаємо на певне, що ви перебували між нами як шігуни.

— Знаєте, пане генерале?

— Знаємо — відповів Стефанович. — Докази вашої вини все вої зібрали. Неред п'ятьма місяцями оповідав той приятель в Лондоні, вані свої, пані, вам, що англійське правительство заплатило би радо велику суму за відомості, які дотикали би нових кронштадтських фортів. Він дав вам рівночасно книжку, котра дуже точно описує, як інший шігун, ваш земляк, розслідив тайни Владивостока. Та книжка була вашим пронідником. Ви старали ся викликати в нас віру, що ви цілком невинні і нічого не знаєте, аби придбати наше довіре і скористати з того. Ви нас шігували, користуючи з нашої гостинності, удавали приязнь для нас, аби ми зраджували перед вами наші тайни; ви навіть зайділи до моєї комінати, аби там відрисовувати машину. Чи то все робили ви для діяного, аби свому приятелеві в Лондоні достарчити матеріалу до читання?

Маріяну затриміла. Глядаючи помочи, звернула свії очі на Павла, але той мовчав.

Хвильку гадала дальнє удавати невинну і нічого не знаючу, але усміх завмер і на устах.

— То неправда! — скрипнула з обуренiem. — Того не можете знати! Я не викрадала карт з вашої компанії! Як би я могла то зробити? То божевільність вірити в щось таке!

— Пані — сказав Стефанович остерігаючи — не побільшуйте вашої вини викрутами і неправдою. Надію ся, що ви нам виявите тепер ім'я ваших помічників в Росії і в Англії.

— Я вам нічого не скажу — відповіла она учертко. — Ви нічого не знаєте, самі говорите неправду, пане генерале. Не маєте права мене тут замикати; я Англійка, ви пе съмісте мені нічого зробити! Я донесу до Англії, що тут зі мною роблять. Ви труси, коли мучите мене такими питаннями.

Она затиснула кулаки і тупотіла з лютості ногами. Нею заволоділа злість, так що забула на вої штуки, якими уміла приподобати ся мужчинам і стала звичайною женщиною, безсильною, але відважною.

Слова Стефановича незвичайно зачудували Павла. То було до слова повторене того, що она сама поєлідного вечера говорила до него в своїй комнаті. Тепер не міг він вже вагувати ся, мусів визнати все. А однако що й тепер любов до неї викликала в его душі страшну борбу. Сі дитинячий вигляд, безпомінність, сумні дні муки, які є дожидали, о мало не спонукали його відважити ся на все і просити генерала, аби позволив ему разом з нею перетерпіти кару. І коли почув, що его закликали і мусів виступити наперед, аби відповісти на питання генерала, его язик і ціле

тіло немов би задеревіли. Говорив з трудом і ледве держав ся на ногах.

— Капітан Зазулич — сказав Стефанович — ви чули ту історію, яку нам оповідала та пані. Чи маєте що до того замітити?

Павло підняв рамена до гори. Він не мав сили поглянути на Маріяну; люди довкола него видали ся ему мов привиди.

— Я чув ту історію, пане генерале — проідив глухим голосом.

— Чи она правдива чи фальшиві, пане капітане?

— Фальшиві.

— Коли ви того цевні, то прошу подати нам ваші докази.

Павло вахилів ся над столом і вхопив себе рукою за горло, немов би хотів сам себе приневолити до бесіди.

— Вчера вечер післяди ви мене до вашої комнати, аби там покласти депеші, які надійшли від князя. То була осьма година, пане генерале.

Він повів рукою по чолі і глядів мов осіщений довкола себе. На хвилю спочили його очі на лиці дівчини. Она дивила ся на него, як на мерця, що воскрес, аби єї обжалувати.

— Добре — сказав Стефанович — говоріть дальнє, капітане, ждемо на вас.

Павло знов підняв рамена до гори. Він почав пригадувати собі, що слова, які тепер Маріяну осуджували, може вінці будуть могли її виратувати.

— Коли я увійшов на коридор — сказав скоро — побачив я світло, пане генерале, у

Передплата
у Львові в агенції
днівників пасаж Гавс-
мана ч. 9 і в ц. к. Стар-
оствах на провінції:
на цілій рік К 4·80
на пів року " 2·40
на четверть року " 1·20
місячно — 40

Поодиноке число 2 с.

З поштовою пере-
 силкою:
на цілій рік К 10·80
на пів року " 5·40
на четверть року " 2·70
місячно — 90

Поодиноке число 6 с.

відтак подрібно сю справу, а наконець заявив, що на его думку, хоч Поляки підпирають внесення Всенімців, то однак не будуть їх підпирати в цілому обсям і що під відокремленем Галичини Поляки не можуть нічого іншого розуміти як лише то, чого бажають Чехи, т. е. автономії, але не лише для Галичини але й для всіх королівств і країв.

Опісля промавляв предсідатель Кола польського гр. В. Дідушицький і вказав насамперед на то, що Поляки здавен давна домагалися автономії і зазначували то як в Раді державній так і в соймі. Від коли парламент став повним, репрезентували Поляки своє становище на грунті автономії для всіляких королівств і країв не для розкавалковання єдності держави, але проти цього встановлення одностайності в сїй державі. Ми — казав бесідник — виступали за розширенням автономії як средством уздоровлення парламенту. Від хвили, коли послідний раз хотіли ми взяти ся до рішаючої акції, коли послідну укладали адресу, перекопане наше змінило ся. Я і мої товариші користали завжди з нагоди, коли можна було піднести ідею автономії королівств і країв в такій мірі, як то відповідало інтересам держави. Коли парламент пездужав, зберігували ся ми від підношення всяких справ самоуправи, бо не хотіли накидати нових справ, доки жите конституційне не увійде на нову дорогу. Тепер справа стоїть інакше, бо правительство само нарушав конституцію.

Нашим перекопанем єсть, що коли будучий парламент має фактично бути здібний до праці, то справи національні мусять бути перенесені до соймів. Лиш через то, що не будуть тут могли западати ухвали в справах національних, може меншість бути охоронена не-

вашій комнатаї. Там була молода Англійка. Хотіла відрисувати карту, яку здіймава з полиці.

— Аби свому братові в Лондоні післати що до читання — воркнув Бонцо, що доси не-порушно і німо стояв по правій стороні генерала.

Марияна вже не чула єго слів; она зімігла і єї мусіли перенести до єї келії.

— Тратимо час, пане генерале — замітив старий Бонцо, складаючи скоро свої папери. Коли-б я був ва вашім місци, то добув би з неї правду нагайкою. Она певно не сама тут і без сумніву мусить мати в Кронштадті спільніків.

— То ваша річ, пане полковнику, довідати ся про їх імена — сказав Стефанович, вставши від стола. — Не лякайте ся перед нічим, що наказує вам ваш обовязок. А вам, пане капітане, можу лише сказати, що цар мусить уважати себе щасливим, що має таких слуг як ви. Нехай дівчину стережуть день і ніч; числю в тій годині небезпечності на вас, мої приятелі, на вашу ревність і мовчаливість. Наша честь нарощена і ми мусимо єї очистити.

Він поклонив ся і вернув на парохід. Але старий Бонцо задержав ся ще на хвилю, аби шепнути Павлові кілька слів.

— Нині рано, сину, було двох увязнених у форте — сказав тихо, кладучи руку на рамя капітана. — Двох увязнених — повторяв — але один увільнений.

— Кажете, пане полковнику?

— Що дівчина була вчера вечером стережена і що то, що ви саме сказали, уратувало вам жите.

Він вийшов з комнатаї, аби піти за генералом, але Павло ще довго стояв коло стола, де висказав ті страшні слова против Марияни.

— Она вже ніколи не повернеть мені — гадав з розпуккою — я на віки утратив єї любов.

VIII.

Двайцять днів пізньше.

По перших днях березня поспустили вкінци морози і зробило ся тепліше. По страшних

ред насильством і при виборах не лише шовіністичні елементи будуть мати вигляд тут дістати ся. З тої причини ми рішили ся на нашу ухвалу. Не бажаємо через то помагати приклонникам чужої династії в сїй державі, але ми переконані, що лише автономічним уладженем можна буде сперти центрифугальні сили в сїй державі. Коли заявляємо ся за внесеннями пос. Штайна і товаришів, пос. Вольфа і твориців, то не бажаємо пічого іншого, як лише задокументувати, що уважаємо теперішну хвилю за відповідну до повної ревізії конституції, щоби при введенню загального права виборчого народи Австрої також в сїм парламенті мали чувство, що запевнена їм єсть повна їх народна питоміність і посідане.

Полемізуючи опісля з пос. Крамаржком, сказав гр. Дідушицький: Пос. Крамарж може бути перекопаний, що ми не думаємо зраджувати інтересів і прав наших народів в Австрої, бо нам добро держави і справедливість справи занадто лежить на серпі. Так само сподіваємо ся, що пос. Крамарж і єго партія не зрадять справи піменських народів в Австрої, позважаючи, щоби при заведенню загального права виборчого лиш число голов було рішаюче що до розділу мандатів на ті народи. (Пос. Елдерш: Панованє шляхти в краю єсть штуче.) — Г. Дідушицький говорить далі.

Коли би ми однак мали досвідчити того, що інші партії вже при сїй нагоді не підперли би нас в борбі о автономію, то невідступили би ми тоді за пляку цілу від наших жадань і мусили би тим більше заняти ся справою, бо упосліджене нашого краю в правительственнім проекті о реформі виборчій викликало в цілому краю огірчене, розбудило автономічні стремлення і взагалі їх скрішло; з цілого краю

вітрах настаяв лагідніший воздух, дерева почали поволі розвивати ся і з'явила ся трава. Лід з моря щез і кораблі могли свободно пливати. І Марияна, що проводила безсонно довгі ночі в своїй келії в форте Александра, замічала дещо з пробудившого ся життя на морі, бо води шуміди і з лоском удаляли о гарячі ступені кріости. Деколи крідірало ся й сонячне світло крізь тюремну решітку і єї келія видавала ся тоді веселішою. Марияна дожидала нетерпільно тих годин, хоч они все сумно єї настроювали. Виправді она привикла вже до свого оточення, навігід і тюремних мус, а навіть освоїла ся вже з гадкою, що за свої діла мусить відповідати; але гадка, що не почует ніколи голосу малого Ришарда і що він буде тепер у всім від чужих людей зависити, доводила єї майже до божевільності і єї серце нидло з туго за англійською вітчиною. Сиділа вже двайцять днів в тюрмі і з тривогою думала о тім, що буде мусіла може ціле своє жите так мучити ся.

Бі відвідувало мало людей в тих перших дніях. З дому губернатора прислано її служницю, которая її послугувала, і раз чи два рази бачила підофіцера, хоч він віколи з нею не говорив. Але старий Бонцо приходив майже кожного дня і обіцював все приходити.

— Скажіть нам правду, пані — говорив він до неї заедно — а ще буде все добре з вами. В форте Катерини єсть комната, з котрої буде можливо бачити сонце і море. Коли буде розумні, вас туди перевезуть. Але насамперед мусимо знайти імена тих, котрі помагали вам в Лондоні і в Кронштадті. Вашою мовчаливостію ратуєте їх лиш на короткий час, бо скорше чи пізайшіше ми їх таки зловимо; а так, як ви нам поможете вже тепер їх знайти, то ми будемо уміти нагородити вас.

— Я не маю ніяких спільніків — відповідала она все — я сказала вам правду; я була бідна, а они звели мене на манівці. Більше не умію вам сказати.

(Дальше буде).

засищують нас жаданнями в тім дусі корпорації, громади, Ради новітів і збори народні.

(Пос. Брайтер: Штурні маєрства!) — Г. Дідушицький: То іменно питанє, що штурні, чи маєрство пана Брайтера чи голос народу. — (Пос. Ельдерш: Панованє шляхти в краю єсть штуче.) — Г. Дідушицький говорить далі.

ВІСТИ ПОЛІТИЧНІ.

З комісії для реформи виборчої. — З Угорщиною. — Події в Росії.

Про вибір президії в комісії для реформи виборчої подають віденські газети ще такі подрібності: Противники реформи виборчої рішучо побідили при сїм виборі. Замість рішучого приклонника реформи пос. Штайнер із християнсько-соціальної партії, вибрано предсідателем завдяки інтризі німецької партії народної пос. Мархета, котрий хоч і єсть особисто за реформою, належить однак до німецько-поступової партії, противної реформі. Першим заступником предсідателя вибрано гофрат Пльоя з полудневої Країни, рішучого противника реформи, а другим бар. Мальфетті, рішучого приклонника реформи виборчої. Вибори відбували ся, як вже звістно, під проводом найстаршого віком пос. Абрагамовича, котрий обінимаючи провід сказав лише, що ему пришла „дуже неприятна задача“.

На вчерашнім засіданні комісії, на котрім був також і президент міністрів бар. Гавч, подав предсідатель Мархет до відомості, що засідання палати послів будуть відбувати ся два рази на тиждень ві второк і п'ятницю, отже в тих дніх засідання комісії будуть розпочинати ся аж о 5 год. по полудни; в інші дні, з війкою понеділка і суботи, буде комісія відбувати два засідання на день. По переведеній дискусії, в котрій забирає голос також і бар. Гавч, ухвалено, що комісія не буде радити рівночасно з країнським соймом. Опісля приступлено до територичної дискусії над реформою виборчою.

Пос. Ончул (Румун) заявив ся за звінанням числа славянських мандатів з числом мандатів неславянських. Розділ позих мандатів повинен настать після комбінації числа голов і спілк податкової. Треба би ще до предпідаданого в проекті числа мандатів додати 55 позих так, щоби загальне число виносило 480, з чого припало би 240 для Славян і 240 для неславянських народів (Німців, Італіянців і Румунів). Бесідник поручав, щоби се предложене прияти за основу компромісу. — Відтак промавляли ще посли Кайзер і Стажинський, і на понорудніві засіданню Хоц, Паріш, Гесман, ір. Дідушицький і Демель.

„Magyar Hirlap“ доносить, що в правительствах кругах, іменно же в міністерстві справ заграничних уважають справу нерозписану нових виборів за факт довершений. Кошут відбував тепер що дня нараду з ір. Альбертом Апонієм, ір. Андрашім і Зічім над справою, яке мають заняти становище супротив неекликання парламенту і в справі видання в сїй справі майїфесту до пароду.

Розбійничі напади на банки, скелепи і приватні domi в цілі забирають гроши ніби то на цілі революційні мноскать ся в Росії так, що в послідніх часах надали они характеристику теперішньому положенню. Хиба ж то не характеристичне, що вже навіть молодіж шкільна пур-

єкає ся на розбій. З Харкова доносять, що 4 учеників реальної гімназії і технічної школи напали на волжско-камський банк і стріляли до поліціянів, котрі ловили їх одного по другому.

— О Г О Л О Ш Е Н Я . —

Головна
Агенція днівників і оголошень
у Львові

Пасаж Гавсмана число 9.

вримає

пренумерату на всі днівники
країві і заграниці
по цінах оригінальних.

5 корон і більше
денної зарібку 5 корон.

Товариство машин трикотових до роботи домашньої пошукув осіб також чини як женици до робіт трикотів на нашій машині. Іроста і скора робота домова через цілій рік. Наука приготовляюча непотрібна. Віддалене не має відлину. Роботи продаемо.

Товариство машин трикотових до роботи домашньої
ТОС. Г. ВІТІК і Сп. Прага. Петерспанц 7. I.—469.

БІЛЕСТИ ІЗДИ

на всій залізниці
країв і заграниці

продажає

Агенція залізниць держ. Ст.
Соколовського,
Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Головна агенція днівників

ст. Соколовського

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошення до всіх днівників краївих і заграниці.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може
принимати оголошення виключно лише агенція.